

Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Opole

ul. Katowicka 87a pok. 1.4

45-060 Opole

RAPORT Z MONITORINGU PRAWA W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI SĄDU REJONOWEGO W OPOLU

Opole, 28 września 2022 roku

Raport został opracowany przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Opole w ramach projektu „Wspólnie – Dostępnie – Sprawiedliwie” realizowanego przez Fundację Court Watch Polska i Fundację Polska Bez Barrier przy wsparciu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – Działanie 2.16 – Usprawnienie procesu stanowienia prawa.

Przygotowanie i opracowanie raportu (zespół monitoringowy):

Alan Fabian

Sylwia Fryta

Edyta Gonsior

Mikołaj Jabłczyński

Sara Krzywda

Paweł Lepich

Kornelia Mazur

Anna Mrowiec

Aleksandra Nalichowska

Aleksandra Stawiarska

Martyna Wilk

Współpraca mentorska:

Angelika Rekowska (Fundacja Court Watch Polska)

Opracowanie narzędzi badawczych i szablonu raportu:

Bartosz Pilitowski (Fundacja Court Watch Polska)

Konsultacje w zakresie dostępności i uniwersalnego projektowania:

Małgorzata Kmiec (Fundacja Polska Bez Barrier)

Spis treści

Informacje o celach i metodologii monitoringu	4
Wyniki monitoringu dostępności	6
A. Strona internetowa sądu pod adresem: https://www.opole.sr.gov.pl/	6
B. Budynek i otoczenie budynku	7
B.1. Otoczenie budynku	7
B.2. Wejście główne do budynku od ulicy Ozimskiej	9
B.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo	12
B.4. Dostępność toalety zlokalizowanej blisko wejścia głównego, obok BOI	15
B.5. Schody	17
B.6. Windy	20
B.7. Korytarz na parterze	22
B.8. Korytarz na pierwszym piętrze	25

Informacje o celach i metodologii monitoringu

Celem głównym monitoringu jest zwiększenie dostępności Sądu Rejonowego w Opolu dla osób ze specjalnymi potrzebami. Cel ten zespół monitoringowy chce osiągnąć przez zbadanie dostępności Sądu Rejonowego w Opolu, przedstawienie kierownictwu sądu raportu z badania wraz z rekomendacjami oraz weryfikację wykorzystania rekomendacji w ciągu roku po publikacji raportu.

Osoby ze specjalnymi potrzebami to osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Osobami ze szczególnymi potrzebami są więc nie tylko osoby z niepełnosprawnością (zarówno trwałą, jak i czasową), ale także wszyscy, którzy mają naruszoną sprawność organizmu lub zmysłów, osoby mające pod opieką małe dziecko, osoby niskorosłe, czy seniorzy.

Obowiązek zapewnienia przez sądy dostępności swoich budynków, usług i informacji dla osób ze specjalnymi potrzebami wynika z treści przepisów zawartych m.in. w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r.
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. 2019 poz. 848; 2022 poz. 1002)
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696 i poz. 2473; 2022 poz. 975)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2019 poz. 1065 z późn. zm.).

Badania objęły trzy obszary dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami:

1. obszar dostosowania formy informacji (dostępność informacyjno-komunikacyjna),
2. obszar dostosowania strony internetowej (dostępność cyfrowa),
3. dostosowanie ogólnodostępnych części budynków sądu i przestrzeni wokół nich (dostępność architektoniczna).

Do przeprowadzenia badania wykorzystano następujące metody badawcze:

- obserwacje i pomiary bezpośrednie, zwłaszcza miejsc i budynków w procedurze badania dostępności architektonicznej, jak i stron www w badaniu ich zgodności ze standardem WCAG 2.1,
- pozyskiwanie danych od personelu instytucji monitorowanej (w formie pisemnej i osobistej),
- analiza dokumentacji instytucji monitorowanej i dokumentacji dotyczącej działań instytucji, zarówno dostępnej w BIP, na stronie internetowej, jak i uzyskanej bezpośrednio od instytucji monitorowanej.

Badaniu poddano:

- A. Stronę internetową sądu pod adresem www.warszawapraga.so.gov.pl
- B. Budynek i otoczenie budynku sądu znajdującego się pod adresem ul. Poligonowa 3, 04-051 Warszawa

Polecane materiały:

- ✓ „Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/86764/ustawa_o_dostepnosci_poradnik.pdf
- ✓ „SAMORZĄD BEZ BARIER poradnik dostępności dla jednostek samorządu terytorialnego”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/103401/poradnik.pdf

Wyniki monitoringu dostępności

Monitoring przestrzegania prawa w zakresie dostępności przez Sąd Rejonowy w Opolu został przeprowadzony 19 maja 2022 roku.

A. Strona internetowa sądu pod adresem: <https://www.opole.sr.gov.pl/>

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Filmy wyposażono w napisy i tłumaczenie na PJM.
- ✓ Sąd nie umieszcza na stronie skanów dokumentów.

Rekomendacje:

A.1.1. Należy umieszczać najważniejsze informacje "w prostym języku" (easy to read).

W tym celu zaleca się skierowanie pracownika odpowiedzialnego za obsługę strony internetowej na szkolenie z ww. zakresu.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

B. Budynek i otoczenie budynku

B.1. Otoczenie budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Na przejściach dla pieszych prowadzących do budynku zastosowano sygnalizację świetlną.
- ✓ Na przejściach dla pieszych prowadzących do budynku zastosowano sygnalizację dźwiękową.
- ✓ Na przejściach dla pieszych prowadzących do budynku zastosowano rampy krawężnikowe lub obniżenie krawężnika do wysokości poniżej 20 mm.
- ✓ Granica między chodnikiem a jezdnią została oznaczona za pomocą zmiany faktury nawierzchni.
- ✓ W najbliższym sąsiedztwie wejścia wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Wejście, w pobliżu którego zlokalizowano miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami, jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Najbliższe miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą koloru niebieskiego.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku pionowego.
- ✓ Najbliższe miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą znaku poziomego.
- ✓ Dostępne miejsce parkingowe ma odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

- B.1.1. Do najbliższego miejsca postojowego dla osób z niepełnosprawnościami nie przylega z obu stron ciąg pieszy lub dojście, na którym nie wolno parkować. Zaleca się przeorganizowanie przestrzeni parkingu w taki sposób, by osoba z niepełnosprawnością mogła swobodnie poruszać się wchodząc i wychodząc z auta.**

Uwagi

W odpowiedzi na raport wstępny przesłany do sądu otrzymano informację, że w odniesieniu do rekomendacji z punktu B.1.1. Sąd Rejonowy w Opolu planuje przebudowę chodnika przed wejściem do budynku sądu oraz poszerzenie strefy przeznaczonej dla pieszych bezpośrednio przed wejściem do budynku sądu. **Informacja ta nie zmienia jednak treści rekomendacji, która zarówno na dzień badania, jak i stworzenia raportu finalnego jest aktualna. Kwestia zmian poczynionych przez sąd zostanie zbadana w ciągu roku od przeprowadzenia monitoringu, wobec czego będzie można wówczas zaobserwować poczynione zmiany w tym zakresie.**

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

B.2. Wejście główne do budynku od ulicy Ozimskiej

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Na zewnątrz budynku znajdują się tabliczki zawierające informacje o wydziałach sądu.
- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.
- ✓ Przeszklenia drzwi wejściowych i innych przegród są prawidłowo oznaczone kontrastowo.
- ✓ Drzwi wyposażono w duży, wygodny w obsłudze i skontrastowany pochwyty (klamkę).

Rekomendacje:

- B.2.1. Ciąg pieszy prowadzący do wejścia nie jest odpowiednio oznaczony. Zaleca się montaż systemów fakturowych i oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).
- B.2.2. Wejście do budynku nie znajduje się na poziomie gruntu. Zaleca się zniwelowanie różnicy wysokości (np. poprzez usunięcie wysokiego progu lub wyrównanie poziomów powierzchni zlokalizowanych bezpośrednio przy wejściu za pomocą pochylni).
- B.2.3. Nie ma pochylni prowadzącej do wejścia do sądu. Jeżeli wejście nie znajduje się na poziomie gruntu, należałoby ją zbudować.
- B.2.4. Drzwi wejściowe mają nieodpowiednie wymiary, co może stanowić barierę dla użytkowników wózków i osób korzystających z pomocy ortopedycznych lub psa asystującego. Drzwi wejściowe powinny mieć w świetle ościeżnicy co najmniej 0,9 m szerokości i 2 m wysokości, a wysokość progu nie powinna przekraczać 2 cm.
- B.2.5. Drzwi wejściowe nie otwierają się automatycznie. W razie przebudowy strefy wejściowej rekomenduje się montaż drzwi automatycznych.
- B.2.6. Przy wejściu do sądu znajduje się próg, który stanowi dodatkową przeszkodę w poruszaniu się, szczególnie dla osób mających problemy z chodzeniem lub

poruszających się na wózku. Rekomendujemy podjęcie prac budowlanych w celu zniwelowania tego progu, a do tego czasu wyraźne zaznaczenie istnienia różnicy w poziomach gruntu i wejścia do sądu, aby zminimalizować niebezpieczeństwo ewentualnych urazów i wypadków.

- B.2.7.** Do części sądu dla interesantów można się dostać jedynie wchodząc schodami bez zapewnienia alternatywnych opcji poruszania się dla osób niepełnosprawnych. Przy schodach znajduje się platforma, ale mogą z niej korzystać wyłącznie osoby na wózkach (patrz: Zdjęcie 2). Zespół monitorujący podczas badania był świadkiem, jak osoba poruszająca się przy pomocy chodzika musiała schodzić po schodach, co stanowiło dla niej nie tylko wyzwanie, ale też stwarzało niebezpieczeństwo upadku. Do części budynku sądu przeznaczonej dla interesantów poza schodami powinno być inna ścieżka dojścia, dostosowana dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Zdjęcie 1 Wejście główne do budynku
Sądu Rejonowego w Opolu

Zdjęcie 2 Schody za wejściem głównym
do budynku Sądu Rejonowego w Opolu

Uwagi:

W odniesieniu do rekomendacji z punktów B.2.2. i B.2.3. uzyskano informację, że wejście do budynku sądu znajduje się na poziomie gruntu, a próg wynosi około 3 cm i jest oznaczony taśmą o jaskrawej barwie. Sąd

poinformował nas także, że zostaną podjęte starania o ograniczenie wysokości progu by nie przekraczał 2 cm.

Otrzymana informacja nie zmienia treści naszych rekomendacji. Z uwagi na wysoki próg nie można uznać, iż wejście do budynku znajduje się na poziomie gruntu. W trakcie badania próg nie był oznaczony taśmą lub takowa była już zużyta, co odzwierciedla Zdjęcie 1. W odpowiedzi na raport wstępny władze sądu przestały nam zdjęcie, na którym wyraźnie widać, iż próg jest oznaczony jaskrawą taśmą w kolorze żółtym, co należy ocenić pozytywnie. Z uwagi jednak na format przesłanego zdjęcia nie było możliwości umieszczenia go w raporcie.

Otrzymano również informację, że widoczne na Zdjęciu 1 zamknięte lewe skrzydło drzwi głównych otwiera w razie potrzeby pracownik ochrony i wówczas drzwi mają wymiary: 160 cm szerokości i 200 cm wysokości. **W celu zapewnienia swobodnego dostępu do budynku sądu rekomendujemy, aby w czasie urzędowania sądu oba skrzydła drzwiowe były cały czas otwarte, aby każda osoba mogła swobodnie wejść do sądu.**

W odpowiedzi na rekomendację z punktu B.2.6 otrzymano informację, że Sąd Rejonowy w Opolu zweryfikował możliwość korzystania z platformy dla osób niepełnosprawnych i istnieje możliwość używania podnośnika również przez osoby z innymi niepełnosprawnościami, nie tylko poruszające się na wózku. Wymagane jest jednak użycie siedziska, ponieważ jazda w pozycji stojącej jest niedozwolona przez producenta urządzenia (pkt 5.1 i 5.2 instrukcji obsługi). **Nadal aktualne pozostają rekomendacje w zakresie zapewnienia ścieżki dojścia do sądu dostosowanej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Z otrzymanej informacji nie wynika, czy sąd zapewni siedzisko do platformy, by mogły z niej skorzystać osoby ze szczególnymi potrzebami, które nie poruszają się na wózku, czy wówczas muszą same zatroszczyć się o takie siedzisko.**

Jako pozytywne należy ocenić posiadanie w budynku sądu, przy drzwiach wejściowych, automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED).

B.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W budynku znajduje się Biuro Obsługi Interesanta (BOI).
- ✓ BOI jest zlokalizowane w pobliżu wejścia.
- ✓ BOI jest wyróżnione przez elementy architektury, różne materiały i wizualny kontrast.
- ✓ Dojście do BOI jest oznaczone zmienną fakturą w podłodze.
- ✓ Lada BOI na odcinku przynajmniej 0,9 m jest obniżona do wysokości max. 0,8 m.
- ✓ Osoba w BOI jest widoczna zarówno dla osoby stojącej i siedzącej.
- ✓ BOI jest wyposażone w stanowiskową pętlę indukcyjną.
- ✓ Stanowisko wyposażone w pętlę indukcyjną jest oznaczone za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Wokandy (listy spraw wywieszone lub wyświetlone przy salach rozpraw) są czytelne zarówno z pozycji stojącej, jak i siedzącej.
- ✓ Informacje zamieszczone na wokandach są czytelne (czcionka bezszeryfowa wielkości co najmniej 3 mm, a w przypadku wokand elektronicznych także duży kontrast, brak refleksów świetlnych) zarówno dla osób patrzących z pozycji stojącej jak i siedzącej.
- ✓ Informacje zamieszczone na wokandach elektronicznych przewijają się w tempie nie szybszym niż 10 sekund na stronę.
- ✓ Na poszczególnych kondygnacjach umieszczone są czytelne informacje o numerze piętra widoczne zarówno dla osób poruszających się po budynku schodami, jak i windą.
- ✓ Informacje (umieszczone na panelach elektronicznych, gablotach, tabliczkach itp.) umieszczone w przestrzeni budynku są czytelne (bezseryfowa czcionka, min. 3 mm wysokości znaków, odpowiednie skonstrastowanie).
- ✓ Miejsce umieszczenia informacji jest tak zorientowane, aby unikać odbicia zarówno światła dziennego, jak i sztucznego.

- ✓ W przestrzeni budynku zastosowane zostały piktogramy z podstawowymi funkcjami obiektu i kierunkami dotarcia do najważniejszych pomieszczeń.
- ✓ Czcionka i piktogramy z podstawowymi funkcjami obiektu i kierunkami dotarcia do najważniejszych pomieszczeń kontrastują z tłem.
- ✓ Brzeg tablic informacyjnych wiszących, których dolna krawędź znajduje się poniżej 2,2 m (np. gabloty), nie odstaje od płaszczyzny ściany na więcej niż 10 cm.
- ✓ W budynku umożliwiono bezpośredni dostęp do tłumacza polskiego języka migowego.
- ✓ Miejsce, gdzie dostępne jest tłumaczenie na PJM, jest odpowiednio oznaczone znakiem graficznym.
- ✓ W budynku umożliwiono zdalny dostęp do tłumacza polskiego języka migowego przez wideokonferencję.
- ✓ Miejsce, gdzie dostępne jest zdalne tłumaczenie na PJM, jest odpowiednio oznaczone znakiem graficznym.
- ✓ Pracownicy instytucji umieją zainicjować usługę zdalnego tłumaczenia (np. odnaleźć i włączyć program na komputerze).
- ✓ Istnieje czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.
- ✓ W budynku znajduje się świetlny system powiadamiania alarmowego.
- ✓ Budynek wyposażono w urządzenia ewakuacyjne do transportu OzN, kobiet w ciąży, osób starszych (wózki, krzesła, maty, materace).

Rekomendacje:

- B.3.1. W budynku nie ma oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille'a - zaleca się ich uzupełnienie.**

Uwagi

Jako pozytywne należy ocenić posiadanie usługi tłumaczenia na żywo przez tłumacza PJM (polskiego języka migowego). Ponadto jako pozytywne należy ocenić posiadanie przez sąd sprzętu do przewożenia osób niepełnosprawnych, szczególnie w trakcie trwania akcji ewakuacyjnych oraz wyznaczenia dyżurów ewakuacyjnych, który każdorazowo pełni kilka (4-5) osób na jedno piętro.

B.4. Dostępność toalety zlokalizowanej blisko wejścia głównego, obok BOI

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami została oznaczona za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami jest łatwa do odnalezienia, nie ma konieczności zastosowania dodatkowych oznaczeń kierunkowych.
- ✓ Wszystkie podajniki (papier toaletowy, mydło, ręczniki, suszarka do rąk) i włączniki zamontowano na odpowiedniej wysokości.
- ✓ Toaleta oznaczona jako dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych posiada odpowiednio dużą powierzchnię manewrową.
- ✓ Toaleta ma wystarczającą przestrzeń transferu (0,90 m wolnej przestrzeni przynajmniej z jednej strony miski ustępowej).
- ✓ Toaleta wyposażona jest w pochwyty po obu stronach toalety.
- ✓ Toaleta wyposażona jest w umywalkę niskosyfonową.

Rekomendacje:

- B.4.1. Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki (patrz: Zdjęcie 3).
- B.4.2. Konieczne jest wyposażenie umywalki w baterię automatyczną lub baterię zwykłą z przedłużonym uchwytem.
- B.4.3. Rekomenduje się zapewnienie baterii o przedłużonej wylewce – maksymalna odległość wylewki od krawędzi umywalki nie powinna przekraczać 0,30 m.
- B.4.4. W toalecie brak instalacji alarmowej. Koniecznie należy wyposażyć ją w prawidłowo zaprojektowaną i wykonaną instalację alarmową. Przycisk lub linka wzywania

pomocy powinna znajdować się na maksymalnej wysokości 0,40 m od poziomu posadzki. Linka lub przycisk powinny aktywować alarm na zewnątrz toalety oraz w pomieszczeniu obsługi (jeśli takie znajduje się w budynku). Uruchamianie urządzeń alarmowych nie może wymagać siły przekraczającej 30 N. Urządzenie służące do wzywania pomocy powinno wyróżniać się kolorystycznie z tła oraz spośród innych urządzeń znajdujących się w toalecie. Należy również zapewnić przycisk dezaktywujący alarm – znajdujący się na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m powyżej podłogi.

- B.4.5. Lustro w toalecie jest zawieszone wysoko nad umywalką, wobec czego osoby poruszające się na wózkach nie mogą z niego skorzystać. Rekomendujemy obniżenie zawieszenia lustra (patrz: Zdjęcie 4).

Zdjęcie 3 Miska ustępowa w toalecie dla
interesantów niepełnosprawnych

Zdjęcie 4 Umywalka w toalecie dla
interesantów

Uwagi

W odpowiedzi na raport wstępny otrzymano informację, że Sąd Rejonowy w Opolu planuje generalny remont toalet publicznej w 2023 roku. **Przekazana informacja nie zmienia treści rekomendacji.** W ciągu roku od przeprowadzonego monitoringu zbadana zostanie kwestia wprowadzonych rekomendacji zwiększających dostępność budynku sądu dla osób ze szczególnymi potrzebami.

B.5. Schody

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m).
- ✓ Schody oznaczone są za pomocą zmiennej faktury (kafelki z wypukłościami, maty z wypukłościami).
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą lub platformą czy podnośnikiem.

Rekomendacje:

B.5.1. Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W odpowiedzi na przesłany raport wstępny otrzymano zdjęcie, z którego wynika, iż w odniesieniu do schodów przy wejściu do sądu zostały oznaczone wszystkie stopnie, jednakże tylko na powierzchni poziomej, nie zaś pionowej. Stopnie schodów powinny zostać oznaczone kontrastowo zarówno na powierzchni poziomej, jak i pionowej. Inne klatki schodowe, które posiadają więcej niż trzy stopnie w biegu, posiadają oznaczenie pierwszego i ostatniego stopnia, ale również tylko na powierzchni poziomej. W przypadku co najmniej trzech stopi w biegu należy oznaczyć wszystkie z nich na powierzchni zarówno poziomej, jak i pionowej (patrz: Zdjęcie 5 i Zdjęcie 6).

B.5.2. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m) (patrz: Zdjęcie 5 i Zdjęcie 6).

Zdjęcie 5 Klatka schodowa w budynku Sądu Rejonowego w Opolu

Zdjęcie 6 Klatka schodowa w budynku Sądu Rejonowego w Opolu

Uwagi

Jako pozytywne należy ocenić, iż szerokość minimalna schodów to 1,9 m, co jest bardzo komfortowe dla osób mających szczególne potrzeby w zakresie poruszania się.

Podczas monitoringu sądu grupa badawcza zauważyła, że schody nie zostały oznaczone **kontrastowo**. W odpowiedzi sądu na raport wstępny otrzymaliśmy informację, że stopnie zostały oznaczone kontrastowo, obecnie stosowana taśma ma szerokość 5 cm i posiada kontrastowy, żółty odcień, a Sąd Rejonowy w Opolu sukcesywnie wymienia zużyte taśmy. **Do informacji załączono zdjęcie potwierdzające fakt stosowania taśm na powierzchni poziomej, którego jednak z uwagi na format nie można było zamieścić w niniejszym raporcie. Z uwagi na oznaczenie schodów jedynie na jednej z płaszczyzn i nie oznakowywania wszystkich stopni w przypadku występowania co najmniej trzech stopni w biegu, aktualna pozostaje rekomendacja z punktu B.5.1.**

Otrzymano również informację, że poręcze głównej klatki schodowej są umocowane na wysokości około 85 cm, a poręcze bocznych klatek schodowych są umocowane na wysokości około 105 cm. **Nie zmienia**

to jednak naszej rekomendacji co do konieczności zamontowania poręczy na dwóch, wskazanych w rekomendacji B.5.1., wysokościach.

B.6. Windy

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek wyposażony jest w windę.
- ✓ Odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi dźwigu osobowego, a przeciwną ścianą lub inną przegrodą jest wystarczająca.
- ✓ Winda posiada zewnętrzny panel sterujący na odpowiedniej wysokości.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją świetlną przyjazdu na piętro.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją dźwiękową przyjazdu na piętro.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją dźwiękową, która informuje o zamykaniu i otwieraniu drzwi.
- ✓ Umieszczenie wewnętrznego panelu sterującego jest poprawne (odpowiednia wysokość i odległość od narożników kabiny).
- ✓ Panel sterujący jest wyposażony w dodatkowe oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących.
- ✓ Wewnętrzny panel sterujący jest wyposażony w informację głosową, mówiącą na którym piętrze winda się zatrzymała i w którą stronę zmierza.
- ✓ W kabinie windy powyżej panelu sterującego lub nad drzwiami windy umieszczony jest wyświetlacz pokazujący numer piętra, na którym znajduje się kabina windy.
- ✓ Przycisk kondygnacji „zero” jest dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i dotykowo.
- ✓ Drzwi windy otwierają się i zamykają automatycznie.
- ✓ Drzwi windy wyposażone są w system zatrzymujący ich zamykanie, jeżeli jakkolwiek przedmiot lub osoba przeszkodzi w ich zamknięciu.
- ✓ Winda ma odpowiednie wymiary.
- ✓ W kabinie znajduje się przynajmniej jedna poręcz na wysokości 0,90 m.

- ✓ Drzwi windy mają odpowiednią szerokość.

Rekomendacje:

- B.6.1. Zaleca się wymianę lustra w kabinie windy na większe, tak aby znajdowało się ono od wysokości 0,40 m powyżej poziomu posadzki do poziomu ok. 2 m.**

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

B.7. Korytarz na parterze

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku.
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są niższe niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skonstruowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

- B.7.1. Nie wszystkie szklane drzwi wewnętrzne oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest**

zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych (patrz: Zdjęcie 7 i Zdjęcie 8).

- B.7.2.** Rekomenduje się obniżenie lady stanowiska obsługi klientów do wysokości nieprzekraczającej 0,80 m na długości co najmniej 0,90 m (dla komfortu osób niskiego wzrostu i użytkowników wózków).

Zdjęcie 7 Przeszkłone drzwi w budynku
Sądu Rejonowego w Opolu.

Zdjęcie 8 Przeszkłone drzwi w budynku
Sądu Rejonowego w Opolu.

Uwagi

W odpowiedzi na przesłany raport wstępny uzyskano informację, że w Sądzie Rejonowym w Opolu nie zostały zamontowane pełne szklane drzwi. Dwuskrzydłowe drzwi PPOŻ rozdzielające strefy pożarowe posiadają szerokie na 13 cm czerwone ramy rozdzielone profilem konstrukcyjnym o szerokości 9 cm na wysokości 100 cm. W opinii sądu nie jest konieczne dodatkowe oznaczanie drzwi PPOŻ. Do informacji załączono zdjęcie potwierdzające fakt stosowania taśm na powierzchni poziomej, którego jednak z uwagi na format nie można było zamieścić w niniejszym raporcie. **Zgodnie z wytycznymi „Standardów dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnościami” (<https://www.gov.pl/web/rozwój-technologie/standardy-dostepnosci-budynkow-dla-osob-z-niepelnosprawnoszczami>) szklane przegrody i drzwi należy oznaczać dwoma pasami umieszczonymi na wysokości od 130 cm do 140 cm (pas pierwszy) i od 90 cm do 100 cm (pas drugi) o kontraście LRV=60 oraz zaleca się umieszczenie dodatkowego pasa kontrastowego na wysokości od**

10 cm do 30 cm przydatnego dla osób patrzących pod nogi. W odniesieniu do przeszklonych drzwi PPOŻ występujących w Sądzie Rejonowym w Opolu zauważyć należy, że posiadają one jedynie jeden „pas ostrzegawczy” umieszczony na wysokości 100 cm, wobec czego nadal brakuje drugiego pasa kontrastowego na wysokości od 130 cm do 140 cm. W związku z tym aktualna pozostaje rekomendacja z punktu B.7.1. oraz analogicznie z punktu B.8.1. Kwestię tę można dostosować również poprzez doklejenie na drzwiach kontrastowej taśmy na wskazanej wyżej wysokości.

Biuro Podawcze posiada obniżoną ladę do obsługi klientów na wysokości 75 cm oraz szerokości 86 cm.

W odniesieniu do tej uwagi nadal aktualna pozostaje rekomendacja z punktu B.7.2.

B.8. Korytarz na pierwszym piętrze

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku.
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są niższe niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skonstrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.

Rekomendacje:

- B.8.1. Nie wszystkie szklane drzwi wewnętrzne oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest**

zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych (patrz: Zdjęcie 7 i Zdjęcie 8).

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

